

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-3-8 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 15-28/337-109
Karar Tarihi : 07.07.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN,
Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Mazlum YALÇINKAYA, Ferhat BOZKAYA

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Bahçelievler Ekmek Üreticileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Siyavuşpaşa Mah. Akasya Sok. No:1 Bahçelievler/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** İstanbul ili Bahçelievler ilçesinde faaliyet gösteren ekmek fırınlarının, Bahçelievler Ekmek Üreticileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin bünyesinde aynı ilçede faal olan bakkalları bölüşerek müşteri paylaşımında buldukları ve bahse konu dernek tarafından bakkalların ekmek fiyatı belirleme serbestisine müdahalede bulunduğu iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- İstanbul ili Bahçelievler ilçesinde faaliyet gösteren ekmek üreticilerinin Bahçelievler Ekmek Üreticileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (Dernek), bünyesinde örgütlenerek ekmek satış fiyatını ve ekmek satış noktalarına verilecek indirim oranını birlikte belirlediği, bunun sonucunda ekmek satış noktalarına bırakılan kâr marjının azaltılarak ekmek satış noktalarının mağduriyetine sebep olunduğu,

- Dernek çatısı altında ekmek satış noktalarının fırıncılar arasında paylaşıldığı, bu suretle ekmek satış noktalarının istedikleri fırından ekmek tedarik etmesinin engellendiği,

- Dernek'in üyelerinden dayanışma aidatı adı altında zorla para topladığı

ifade edilerek, söz konusu uygulamalar ile ilgili olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) çerçevesinde gereğinin yapılması talep edilmiştir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 26.01.2015 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 16.02.2015 tarih ve 2015-3-8/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 26.02.2015 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

(4) Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 18.05.2015 tarih ve 2015-3-8/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(5) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusu iddialara yönelik olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

(6) Şikâyet konusu bakımından alternatif tüm tanımlar ulaşılan sonucu etkilemediğinden, "İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz"un 20. maddesi dikkate alınarak, ilgili pazar tanımı yapılmamıştır.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

- (7) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde; rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran ya da doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliği karar ve eylemleri yasaklanmıştır. Bu kapsamda anlaşma olarak nitelendirilebilecek bir ihlalden söz edebilmek için teşebbüslerin ortak bir amaç veya sonuca yönelik niyetlerinin örtüştüğünün ve bu amaca yönelik bağlılığın bilinçli olduğunun ortaya konulması gerekmektedir.
- (8) Dosya konusuna yönelik olarak raportörlerce Dernek genel merkezinde yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Söz konusu incelemede, Dernek'in veya Bahçelievler'de faaliyet gösteren ekmek üreticilerinin rekabeti ihlal ettiğini gösteren herhangi bir bilgi ya da belgeye ulaşılmamıştır.
- (9) Ayrıca piyasada ekmek fiyatlarının yeknesaklık arz edip etmediğinin tespiti amacıyla, çok sayıda ekmek üreticisi ve ekmek satış noktasına gidilmiştir. Yapılan incelemede, azami fiyat haddinin 250 gr. standart ekmek için 1 Türk lirası olarak belirlendiği Bahçelievler'de fiyatların ağırlıklı olarak 60 Kuruş ile 75 Kuruş arasında değiştiği görülmüştür. Netice itibarıyla, söz konusu ekmek piyasasında belli bir aralıkta farklı fiyatların geçerli olduğu anlaşılmıştır.
- (10) Esasen çok sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği, önemli miktarda kapasite fazlasının bulunduğu ekmek piyasası oldukça rekabetçi özellik sergilemektedir. Bu nedenle, ekmek piyasasında belirli bir fiyatı geçerli kılmak ya da ekmek satış noktalarını aralarında paylaşmak için anlaşan rekabete aykırı oluşumların, kartelin devamlılığını sağlayabilmeleri açısından bölge dışından ekmek girişini engelleyebilmeleri önem arz etmektedir. Aksi takdirde, piyasanın geçirgen özelliği sayesinde ekmek fiyatları yeniden rekabetçi seviyelerde dengelenecek, ekmek satış noktaları el değiştirecektir.
- (11) Dernek Yönetim Kurulu Başkanı tarafından Bahçelievler'e yakın konumda bulunan Bağcılar, Güngören, Esenler gibi ilçelerden ekmek girişinin olduğu ifade edilmiştir. Coğrafi olarak Bahçelievler ilçesi etrafındaki komşu yerleşim birimlerinden ekmek girişini kısıtlayacak herhangi bir engeli barındırmamaktadır. Bilakis ana ulaşım yollarına yakın konumdaki bu ilçeye diğer komşu ilçelerden karlılık korunarak ekmek tedarikinde bulunmak mümkündür. Mevcut durumdaki fiyat farklılıkları ve piyasanın önemli bir bölümünde 60 Kuruş gibi İstanbul ekmek fiyatlarının ortalamasının altında bir fiyat seviyesinin geçerli olması, bu durumu teyit etmektedir. Esasen, ilçeye dışarıdan ekmek girişinin eldeki veriler itibarıyla mümkün olması ekmek üreticileri arasında ekmek satış fiyatına ve/veya pazar paylaşımına ilişkin rekabete aykırı bir anlaşmanın var olduğu savını zayıflatmaktadır.
- (12) Yine bu kapsamda değerlendirilebilecek bir başka unsur ise İstanbul Halk Ekmek A.Ş.'nin (Halk Ekmek) faaliyetleridir. Dosya mevcudu bilgilere göre, Bahçelievler'de Halk Ekmek tarafından toplam 59 noktada, 60 Kuruş gibi oldukça düşük bir fiyattan ekmek satışı gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla söz konusu unsurlar; çok sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği Bahçelievler ekmek piyasasında belli bir fiyat seviyesinin geçerli kılınmasına yönelik bir anlaşmanın sağlanması ve sürdürebilmesini güçleştiren faktörler olarak karşımıza çıkmaktadır.
- (13) Öte yandan, Dernek bünyesinde Bahçelievler'de faaliyet gösteren ekmek üreticilerinin fiyatları birlikte belirledikleri ve pazar paylaşımında bulduklarını öne süren şikâyetçi tarafından, bu iddialarını destekler nitelikte bilgi ya da belge de sunulmamıştır. Ayrıca piyasada birbirinden farklı fiyat seviyelerinin yaygın olarak uygulanması ve rekabetçi fiyat düzeyinin üzerinde bir fiyatın piyasada geçerli kılınmasına yönelik güçlükler, söz konusu iddiaların piyasanın mevcut rekabetçi yapısı ile uyumlu olmadığı kanaatini oluşturmuştur.

15-28/337-109

- (14) Yukarıda yer verilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde Bahçelievler Ekmek Üreticileri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği hakkında soruşturma açılmasına yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, şikayetin reddine, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmamasına OYBİRLİğİ ile karar verilmiştir.